Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău (sediul Râșcani) (jud. Violeta Chisilița)
Dosarul nr. 3r-106/24 (2-23129980-02-3r-20032024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

19 septembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

Examinînd în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată, recursul declarat de SRL „Merant-Plus" împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 14 februarie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Universitatea de Stat din Moldova împotriva Consiliului local or. Codru, Primarului or. Codru, persoane terțe Agenția Proprietății Publice, Ministerul Educației și Cercetării, SRL„Merant-Plus", SRL„Mirolux-Plus", SRL„Exfactor-Grup" cu privire la constatarea nulității actului administrativ individual defavorabil și impunerea Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și a Primarului or. Codru, mun. Chișinău la abținerea de la orice acțiune care ar îngrădi dreptului de folosință funciară a Universității de Stat din Moldova, în special, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construcție, formarea de bunuri imobile și încheierea contractelor translative de folosință/proprietate/drepturilor reale referitor la terenul cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****,

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar,

c o n s t a t ă :

<u>Circumstanţele cauzei</u>:

La 08 septembrie 2023, Universitatea de Stat din Moldova a depus o acțiune împotriva Consiliului local or.Codru, Primarului or.Codru, persoane terțe Agenția Proprietății Publice, Ministerul Educației și Cercetării, SRL „Merant-Plus", SRL„Mirolux-Plus", SRL„Exfactor-Grup", cu privire constatarea nulității actului administrativ individual defavorabil și impunerea Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și a Primarului or. Codru, mun. Chișinău la abținerea de la orice acțiune care ar îngrădi dreptului de folosință funciară a Universității de Stat din Moldova, în special, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construcție, formarea de bunuri imobile și încheierea contractelor translative de folosință/proprietate/drepturilor reale referitor la terenul cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****.

În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că, în baza Deciziei nr.101 din 11 aprilie 1963 a Consiliului or.Chișinău al deputaților și muncitorilor, Universității de Stat din Moldova i

s-a pus la dispoziție un teren de 25 ha în scopul creării Laboratorului Agrobiologic, prin Decizia aceluiași organ din 18 mai 1974 s-a separat 18 ha și alocat către Institutul de Cercetări Științifice Dimo, iar 9 ha s-a menținut la USM în calitate de Laborator Agrobiologic(Biostanția) pentru efectuarea cercetărilor biologice etc., fapt confirmat prin extrasul de arhivă nr.24-08/48 din 03.1984, unde studenții, masteranzii și doctoranzii de la Facultatea de Biologie și Geoștiințe; Chimie și Tehnologie Chimică începând cu anul 1963 și până în prezent efectuează cercetările, studiile, practicile în teren etc. Cercetătorii Laboratorului și cadrele didactice ale Facultății de Biologie pe parcursul a 60 de ani au creat un Dendrariu cu peste 180 de specii de copaci din toate colțurile lumii. Terenul dat a fost cu destinație agricolă și respectiv folosit conform destinației de către USM, pe o mica parte a acestuia fiind amplasate construcții temporare din lemn, pentru deservirea Laboratorului. Prin Decizia nr.08-34-891 din 03.04.1987 Universitatea de Stat din Moldova a solicitat și i s-a acordat permisiunea de a moderniza infrastructura Laboratorului și construi pe o porțiune un bloc din calcar al laboratorului, fapt confirmat prin anexarea actului menționat, terenul rămânând în continuare cu destinația agricolă.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 351 din 23.03.2005 s-a aprobat lista bunurilor proprietate a statului R. Moldova ce se acordă în gestiune la Ministerul Educației, anexa 22(12) unde expres este indicat la p.273 Laboratorul Agrobiologic și cu toate că în Hotărârea Guvernului menționată nu este inclus la nici un imobil terenul aferent, Laboratorul dat fiind alcătuit din imobilul cu 1 etaj și terenul de 9 ha, similar și la toate bunurile de stat din Hotărârea Guvernului, se include doar clădirile, terenurile fiind incluse și ele tacit, or clădirea este situate pe teren, terenurile fiind identificate prin Legea nr. 29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietății publice. Mai mult specificul Laboratorului Agrobiologic este terenul, pe el se fac studiile, cercetările etc.

Susține reclamantul că, laboratorul Agro-biologic este situat pe adresa mun.Chișinău, str.***** *****, teren pe care se află plantate peste 180 de specii de pomi din toată lumea, inventarul acestora se anexează - începând de la America de Nord, America Latină, China, Iran, Rusia, Japonia, Europa, Afganistan și finisând cu țările din Oceania, mai multe specii de mentă unicală, un bloc al laboratorului etc.. Laboratorul conține un Dendrariu, care este de o importanță națională, în baza lui se pregătesc biologii, pedologii, ecologii, inclusiv profesorii de biologie, geografie din licee etc. necesari pentru Republica Moldova, cercetătorii și profesorii Universității de Stat din Moldova pe parcursul celor peste 60 de ani de activitate a laboratorului au sădit specii unicale de floră și faună, de o importanță strategică, fiind evaluată estimativ la peste 50 mln. lei.

Indică reclamantul, că terenul dat nu aparținea or.Codru, acesta fiind teren proprietate publică a statului, atribuirea acestuia de către Consiliul or.Codru prin Dispoziția nr.93 din 20.04.1994 și eliberarea titlului provizoriu de folosință funciară în anul 1994, a fost realizată numai cu scopul de a legifera într-o anumită formă perspectiva de retragere a acestui teren din folosința USM, ceia ce a și avut loc prin decizia nr 7/9 din 27 decembrie 2002 ”Cu privire la stingerea dreptului de folosință funciară atribuit anterior Universității de Stat din Moldova”. Destinația terenului conform titlului menționat este de 5.2 ha teren arabil și 3.8 ha alte terenuri. Mai mult, terenul dat a fost înregistrat la Oficiul Cadastral, dosarul cadastral datat cu anul 2005, anexat la prezenta cerere conține toate măsurările laboratorului și terenului aferent de 9,0 ha, dosar ce conține ștampila înregistrat la OCT, deci cu toate că nu avea număr cadastral, terenul dat era înregistrat la OCT.

Conform Raportului de evaluare din 2018 a Curții de Conturi potrivit căreia evaluează terenul de 9,0 ha la suma de 2 710 000 lei, iar imobilul Laboratorului la suma de 108 000 lei, fiind anexat și dosarul cadastral al Laboratorului și terenului acestuia de 9.0 ha, anul 2005, unde sunt incluse măsurările concrete a terenului, schița terenului etc. acte ce sunt înregistrate la

Agenția Relații Funciare și Cadastru, ștampila fiind aplicată pe fiecare pagină, susține reclamantul că atît laboratorul cât și terenul aferent de 9.0 ha, era înregistrat la Agenția Relații Funciare și Cadastru varianta pe hârtie, iar varianta electronică, ca în alte cazuri cu ''interes" a dispărut.

Comunică reclamantul că la data de 27 decembrie 2002, prin decizia nr. 7/9 a Consiliului or. Codru, mun. Chișinău - "Cu privire la stingerea dreptului de folosință a terenului atribuit anterior Universității de Stat din Moldova" a fost retras dreptul de folosință funciară a USM. Prin această acțiune de drept administrativ ilegală a fost încetat și dreptul de proprietate publică a statului Republica Moldova, cu toate că bunurile domeniului public al statului sunt insesizabile, imprescriptibile și inalienabile, în Decizie fiind prevăzut expres că USM va elibera terenul dat, ceia ce nu a avut loc și nici Consiliul or.Codru nu a acționat USM în judecată privind eliberarea forțată a acestui teren. Primăria or.Codru a creat terenul cu nr. cadastral *****, amplasându-l peste terenul laboratorului Agrobiologic, în așa un mod ca imobilul laboratorului să rămână pe un teren, care la moment este public și nu are nr. cadastral de aproximativ 0.10 ari, iar pe restul terenului fiind format bunul imobil nr.*****, fapt confirmat prin actul de stabilire a hotarelor terenului și schiței, titlului provizoriu și planului acestuia, dosarului cadastral și constatarea specialistului.

Susține reclamantul că terenul dat se află în proprietatea publică a statului, în lumina art.7 al Legii nr. 29 din 05.04.2018, gestionar urmând a fi Agenția Proprietății Publice, Ministerul Educației și Cercetării RM, Universitatea de Stat din Moldova deținând doar dreptul de folosință, similar celorlalte terenuri, se anexează un extras din registrul bunurilor imobile gestionate de USM, pe acest teren fiind amplasat, cum am menționat Laboratorul Agrobiologic și Dendrariul. Odată cu investirea noului Rector al USM - Igor Șarov și efectuarea unui inventar al proprietății R. Moldova, acordate în gestiune către USM, a constat că terenul amplasat pe adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** ***** pe care se află Laboratorul este înregistrat în registrul bunurilor imobile după Administrația publică locală a or. Codru, are număr cadastral, cu toate că toate aceste perioade nu a existat o careva tulburare a posesie, USM folosind acest teren pentru necesitățile menționate.

Astfel, prin acțiunile menționate, statul R. Moldova a fost lipsit de proprietatea publică de stat, acest fapt fiind menționat și în răspunsul de la Agenția Proprietății Publice, iar Universitatea de Stat din Moldova, cu toate că de facto a folosit și folosește acest teren în continuare s-a admis o tulburare inadmisibilă în posesia neîntreruptă asupra terenului dat. Mai mult s-a admis o schimbare ilegală a destinației terenului, fiindu-i schimbată destinația din teren agricol în teren ''pentru construcții" terenul dat fiind conform actelor anexate teren agricol, acesta fiind utilizat de către USM în calitate de Laborator Agrobiologic, în scopuri educaționale, cercetare și instruire. Mai mult indică reclamantul că, pârâții au încheiat contract de arendă cu SRL "Merant Plus" pentru construcția pe acest teren a unor complexe locative, aceasta la rândul ei a semnat un contract de societate civilă cu SRL „Exfactor" și SRL „Merandolin-Plus", construcții nefiind edificate, cu toate că acte permisive au fost eliberate, ambele contracte și actul de predare-primire fiind anexate.

Potrivit art. 141 alin. (4) al Codului administrativ, autoritatea publică poate constata nulitatea oricând din oficiu, la cerere aceasta putând fi constatată dacă solicitantul are un interes legal. Astfel, reclamantul USM a justificat infra interesul său de a solicita nulitatea actului administrativ individual defavorabil, Universitatea de Stat din Moldova deținând dreptul de folosință funciară, terenul litigios fiind utilizat de USM în calitate de laborator agrobiologic, în

scopuri educaționale, cercetare și instruire. În același sens, USM este îndreptățit să efectueze orice act juridic de conservare a dreptului de proprietate publică asupra terenului respectiv.

Conform art. 2 din Legea cu privire la delimitarea proprietății publice, prin autorități ale administrației publice centrale de specialitate se înțeleg autoritățile ce administrează bunurile proprietate publică de stat din diferite domenii, inclusiv din domeniile sănătății, culturii, educației, obiectivele și terenurile din fondul apelor sau din fondul forestier, terenurile aferente căilor de comunicații terestre, precum și alte terenuri ce ar putea fi afectate prin deciziile adoptate privind delimitarea bunurilor imobile proprietate publică. Iar potrivit art. 5 alin. alin. (1), (5) și (7) din aceiași lege bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condițiile legii. Transmiterea în administrare/gestiune a bunurilor domeniului public se efectuează prin hotărîre de Guvern sau printr-o decizie a consiliului local/a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia. Actele juridice civile și administrative încheiate cu încălcarea prevederilor prezentului articol sînt lovite de nulitate absolută. Potrivit art. 7 din Legea cu privire la delimitarea proprietății publice prevede că, proprietatea statului se constituie din totalitatea bunurilor imobile proprietate publică care, la data intrării în vigoare a Legii nr. 523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, se aflau în administrarea/ gestiunea ori folosința autorităților administrației publice centrale, a instituțiilor bugetare/publice cu autogestiune ale statului, a întreprinderilor de stat, a societăților comerciale cu capital integral de stat, precum și din bunurile atribuite acestora sau dobîndite ulterior prin acte translative de proprietate, cu excepția celor înstrăinate.

Totodată, art. 9 alin. (1) lit. к) și m) din Legea cu privire la delimitarea proprietății publice prevede că, clădirile, inclusiv încăperile izolate și terenurile proprietate publică de stat în/pe care își desfășoară activitatea Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, ministerele și alte autorități ale administrației publice centrale, autoritățile publice autonome și serviciile desconcentrate ale acestora, instituțiile bugetare/publice cu autogestiune subordonate acestora, instanțele judecătorești, organele procuraturii și alte organe de drept, iar clădirile, inclusiv încăperile izolate, și terenurile proprietate publică de stat în/pe care își desfășoară activitatea instituțiile publice din sfera științei și inovării, instituțiile publice de învățămînt, inclusiv căminele studențești ale acestora.

Relaționând starea de fapt la normele de drept enunțate susține reclamantul că, laboratorul Agrobiologic al Universității de Stat din Moldova deține regimul de drept enunțat, terenul și constrcțiile în cauză, amplasate pe acesta sunt, în sensul legii, bunuri din domeniul public al statului, întrucât la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, se afla în administrarea/ gestiunea ori folosința a instituției bugetare Universitatea de Stat din Moldova, fapt confirmat și de Agenția Proprietății Publice în răspunsul nr/01/1087 din 04.04.2023.

Reține reclamantul că, potrivit art. 14 lit. c) din Legea nr. 29/2018 în procesul delimitării proprietății publice, autoritățile administrației publice centrale asigură întocmirea listelor de bunuri imobile proprietate publică a statului din administrarea/gestiunea sa și coordonarea acestora cu autoritățile executive ale administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale pe al căror teritoriu sînt amplasate.

Conform art. 19 alin. (1), (2) din Legea nr. 29/2018 inventarierea bunurilor imobile proprietate publică constituie prima etapă a delimitării bunurilor în funcție de apartenență și pe domenii. Inventarierea bunurilor imobile se efectuează, prin decizia autorităților administrației

publice centrale sau locale corespunzătoare, de către comisiile de inventariere instituite de persoanele juridice în gestiunea cărora se află bunurile respective. (2) Inventarierea include următoarele etape: a) instituirea comisiei de inventariere; b) determinarea existenței bunurilor proprietate publică și identificarea lor; c) întocmirea actelor de inventariere. Mai mult, art. 21 alin. (1) din Legea nr. 29/2018 delimitarea terenurilor proprietate publică în funcție de apartenență se realizează pe calea coordonării listelor de terenuri proprietate publică a statului, a unităților administrativ-teritoriale, întocmite ca urmare a inventarierii, a elaborării planurilor de contur, a stabilirii hotarelor și suprafeței terenurilor respective.

Subliniază reclamantul că, art. 22 alin. (1) și (5) din Legea nr. 29/2018 reglementează drept temei pentru înregistrarea bunurilor imobile proprietate publică și a dreptului de proprietate asupra acestora în registrul bunurilor imobile sau în registrul obiectivelor de infrastructură tehnico- edilitară servesc: a) hotărîrea de Guvern, prin care au fost aprobate listele de bunuri imobile proprietate publică a statului, coordonate cu autoritățile administrației publice locale de ambele niveluri/ale unității teritoriale autonome Găgăuzia pe al căror teritoriu administrativ sînt amplasate aceste bunuri; b) decizia autorității deliberative a administrației publice locale, prin care au fost aprobate listele de bunuri imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi, coordonate cu autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea/ale unității teritoriale autonome Găgăuzia și cu autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale sau, în lipsa lor, cu Agenția Proprietății Publice. în procesul delimitării masive, în registrul bunurilor imobile se înscriu suprafețele bunurilor imobile indicate în documentația cadastrală. Aceste suprafețe sunt aproximative și pot fi ulterior precizate prin efectuarea lucrărilor cadastrale la nivel de teren/construcții/încăperi izolate, avizate de gestionar și de administratorul bunului imobil. Prin urmare, procedurile de înregistrare n-au fost respectate și nici Universitatea de Stat din Moldova, nici Ministerul Educației și Culturii n-au fost informați despre luarea la evidență a terenului de către administrația publică locală - Consiliul local or. Codru. Abuziv a fost modificată destinația terenului în cauză - din teren agricol în teren cu destinație construcții or, în perioada respectivă aceste proceduri urmau a fi realizate prin hotărâre de Guvern, care, pe subiectul respectiv lipsește.

Susține reclamantul că orice acțiune sau inacțiune din partea fostelor administrații, care au determinat modificarea statutului terenului în cauză nu pot avea valoare juridică pentru că contravin cadrului juridic național. Universitatea de Stat din Moldova continuă exploatarea în continuare a terenului cu destinația Laborator agrobiologic. Încălcările de lege respective îndreptățeau și justifică în prezent constatarea nulității Deciziei Consiliului local al or. Codru, mun. Chișinău, nr 7/9 ”Cu privire la stingerea dreptului de folosință a terenului atribuit anterior Universității de Stat din Moldova” din 27 decembrie 2002.

Mai mult, Consiliului local al or. Codru, mun. Chișinău și Primarul or. Codru, mun. Chișinău este obligat să se abțină de la orice acțiune care ar îngrădi dreptului de folosință funciară a Universității de Stat din Moldova, cum ar fi formarea de bunuri imobile, emiterea de acte permisive, încheierea de acte juridice civile translative de proprietate/folosință și altele asemenea.

Cu privire la admisibilitatea acțiunii reclamantul menționează că, la data 04.04.2023 în scopul soluționării litigiului, s-a adresat cu o cererea de constatare a nulității actelor administrative individuale sub nr. 01/1087, către Consiliul or. Codru, mun. Chișinău și Primăria or. Codru, mun. Chișinău, recepționată în data de 07.04.2023 prin conținutul căreia se explicau circumstanțele de fapt și drept și solicitarea de a declara nule actele administrative individuale defavorabile, însă, până la momentul depunerii acțiunii, nu a parvenit nici un răspuns.

Potrivit art. 64 alin. (2) din Codul administrativ refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal, iar conform art. 60 alin. (1) din Codul administrativ termenul legal general în care procedura administrativă trebuie finalizată este de 60 zile, dacă legea nu prevede altfel.

Referitor la condiția revendicării încălcării unui drept în sensul art. art. 17 și 189 alin. (1) din Codul administrativ, reclamantul invocă dreptul de folosință funciară, dar și dreptul de proprietate a Republicii Moldova asupra terenului, fiind îndreptățit să revendice încălcarea dreptului de proprietate publică a Statului Republica Moldova, care se include și în categoria juridică de act juridic civil de conservare. Din punct de vedere a tipului acțiunii, reclamantul susține că are dreptul atât la o acțiune în constatarea nulității cât și la o acțiune generală în realizare, reieșind din specificul circumstanțele reținute. În ce privește respectarea procedurii prealabile, situația se încadrează în prevederile art. art. 208 alin. (4) și 163 lit. a) din Codul administrativ, pentru acțiunea în constatarea nulității actului administrativ individual, și art. 208 alin. (3) și 14 din Codul administrativ, pentru acțiunea în realizare. Pentru termenul de înaintare a acțiunii sunt aplicabile prevederile art. 209 alin. (3) din Codul administrativ

Concomitent cu acțiunea depusă, reclamantul, Universitatea de Stat din Republica Moldova, a formulat o solicitare de emitere a ordonanței provizorii .

În motivarea solicitării, reclamantul a menționat că, admisibilitatea cererii de emitere a ordonanței provizorii este condiționată de următoarele. Codul administrativ reglementează două mijloace de protecție juridică provizorie în materia litigiilor de contencios administrativ: *i)* suspendarea executării actului administrativ individual defavorabil; *ii)* ordonanța provizorie. Tipul de protecție provizorie mai întâii depinde de felul acțiunii principale la care este îndreptățit reclamantul în conformitate cu prevederile art. art. 206 și 224 din Codul administrativ. Pentru acțiunea în contestare și acțiunea în constatarea nulității actului administrativ individual mijlocul admisibil de protecție provizorie este suspendarea executării actului administrativ individual defavorabil, cu excepția cazului insuficienții acestei forme de apărare preliminară. Din rațiuni de protecție efectivă, art. 53 alin. (1), art. 20 Constituția Republicii Moldova, suspendarea executării actului administrativ individual poate fi cumulată cu măsura ordonanței provizorii. Pentru acțiunea în constatare este admisă, singular, protecția juridică intermediară prin ordonanța provizorie, deoarece acțiunea în constatare cuprinde mai multe tipologii juridice, așa cum rezultă din textul art. 206 alin. (1) lit. d) Codul administrativ. Pentru celelalte tipuri de acțiuni în contencios administrativ este deschisă calea ordonanței provizorii, care nu se reduce la un act de procedură, dar reprezintă o instituție juridică complexă îndreaptă spre a proteja temporar drepturile persoanei în raport cu autoritățile publice care desfășoară activitate administrativă de drept public ce aduce atingere acestor poziții juridice subiective active.

Potrivit art. 215 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, în cazurile care nu cad sub incidența art. 214, reclamantul poate solicita instanței de judecată care examinează acțiunea în contencios administrativ emiterea unei ordonanțe provizorii. Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul poate solicita emiterea unei ordonanțe provizorii instanței de judecată la care se va depune acțiunea.

Notează reclamantul, despre ne-incidența cazului sub sfera de aplicare a art. 214 din Codul administrativ, deoarece după scop reclamantul, reieșind din circumstanțele concrete ale cazului, este îndreptățit la o acțiune în constatare și/sau în realizare, pe cale de consecință solicitarea suspendării executării actului administrativ individual defavorabil nu este de natură să ofere protecție reclamantului contra eventualelor proceduri administrative (emiterea actelor permisive terților pentru valorificarea terenului proprietate publică a statului). Din înscrisurile anexate,

reclamantul inițiază în conformitate cu prevederile art. art. 69 alin. (1) și art. 141 din Codul administrativ o procedură administrativă solicitând emiterea unui act administrativ individual de constatare a nulității deciziei nr. 7/9 a Consiliului or. Codru, mun. Chișinău ”Cu privire la stingerea dreptului de folosință a terenului atribuit anterior Universității de Stat din Moldova” prin care este vătămat dreptul de folosință funciară a USM.

În ce privește fondul cererii de emitere a ordonanței provizorii în conformitate cu prevederile art. 215 Codul administrativ reclamantul reține următoarele: Ordonanța provizorie are o dublă funcție, de securitate și funcția intermediară până la adoptarea unei decizii definitive în procedura principală. Procedura emiterii ordonanței provizorii ca și în cazul art. 214 din Codul administrativ este o procedură sumară, urgentă și standardul de probă este cel al probabilității referitor la întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de art. 215 alin. (2) din Codul administrativ. Instanța de judecată judecă cererea depusă conform art. 215 din Codul administrativ pornind de la principiul examinării în *prima facie.*

Potrivit art. 215 alin. (2) din Codul administrativ instanța de judecată poate emite o ordonanță provizorie dacă: a) în baza unei examinări sumare, ajunge la concluzia că pretenția revendicată de reclamant este întemeiată; și b) emiterea ordonanței este necesară pentru evitarea consecințelor grave și ireparabile pentru reclamant.

Specifică că, instanța de judecată de regulă reține că, examinarea sumară implică o examinare în prima face prin raportare la temeinicia pretenției din cererea principală a reclamantului. Aceasta înseamnă că afirmațiile și probele examinate în prima facie denotă o probabilitate convingătoare că pretenția reclamantului ar fi întemeiată. Referitor la întrunirea celei de a doua condiții prevăzută de art. 215 alin. (2) lit. b) din Codul administrativ, și anume emiterea ordonanței este necesară pentru evitarea consecințelor grave și ireparabile pentru reclamant, subliniază reclamantul următoarele: că condiția prevăzută la art. 215 alin.(2) lit. b) Cod administrativ semnifică apariția acelor consecințe nefaste cauzate de perpetuarea vătămării dreptului subiectiv; drept definit în sensul art. 17 Cod Administrativ. Vătămarea drepturilor va putea fi perpetuată o perioadă îndelungată de timp până la o eventuală hotărâre definitivă, iar aceste poziții juridice subiective ar putea rămâne iluzorii și teoretice, reieșind din consecințele grave și ireparabile pe care le-ar avea de suportat reclamantul, și terțele persoane a unor eventuale acte administrative individuale în legătură cu terenul litigios. Astfel, unul din scopurile instituției ordonanței provizorii este de a păstra existența stării de fapt până la adoptarea unei decizii definitive în cererea principală, or construcția imobilelor ar prezuma demolarea Dendrariului ceia ce este inadmisibil și ar duce la pagube irecuperabile pentru USM la general și R.Moldova în special, or ar fi dificil a pregăti specialiști în domeniul biologic, geologioc etc. fără Laboratorul Agrobiologic. Emiterea de către autoritățile publice locale pârâte a unor eventuale acte permisive în domeniul construcțiilor sau formarea de bunuri imobile din terenul nominalizat, dar și altele asemenea ar schimba starea de fapt existentă, și ar crea dificultăți nejustificate în restabilirea dreptului revendicat. Mai mult, ar genera consecințe grave și ireparabile pentru drepturile terților asupra unor eventuale construcții ce pot fi edificate.

Referindu-se la art. 206 alin. (1) lit. c)-d), 224 alin. (1) lit. c)-d) din Codul administrativ, solicită reclamantul:

- constatarea nulității Deciziei Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău, nr. 7/9 din 27 decembrie 2002 cu privire la stingerea dreptului de folosință a terenului atribuit anterior Universității de Stat din Moldova, în prezent înregistrat sub nr. cad. *****, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****, ce nu aparține Administrației publice locale - Consiliul local or. Codru, mun. Chișinău;

- impunerea Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și a Primarului or. Codru, mun. Chișinău abținerea de la orice acțiune care ar îngrădi dreptului de folosință funciară a Universității de Stat din Moldova, în special, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construcție, formarea de bunuri imobile și încheierea contractelor translative de folosință/proprietate/drepturilor reale referitor la terenul cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****;

- emiterea unei ordonanțe provizorii prin care se interzice, Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și Primarului or. Codru, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism/autorizațiilor de construcție, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 februarie 2024, a fost admisă cererea de emitere a ordonanței provizorii formulată de Universitatea de Stat din Moldova, în cauza de contencios administrativ inițiată la acțiunea Universității de Stat din Moldova împotriva Consiliului local or. Codru, Primarului or. Codru, persoane terțe Agenția Proprietății Publice, Ministerul Educației și Cercetării, SRL „Merant-Plus", SRL „Mirolux-Plus", SRL„Exfactor-Grup" cu privire la constatarea nulității actului administrativ individual defavorabil și impunerea Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și a Primarului or. Codru, mun. Chișinău la abținerea de la orice acțiune care ar îngrădi dreptului de folosință funciară a Universității de Stat din Moldova, în special, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construcție, formarea de bunuri imobile și încheierea contractelor translative de folosință/proprietate/drepturilor reale referitor la terenul cu numărul cadastral **, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****.***

S-a interzis, Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și Primarului or. Codru, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism/autorizațiilor de construcție pentru terenul cu numărul cadastral **, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****, până la pronunțarea unei hotărâri definitive asupra fondului cauzei.***

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări:

Invocând ilegalitatea încheierii instanței de fond, la 6 martie 2024, SRL „Merant-Plus" a declarat recurs, solicitând anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 februarie 2024.

În motivarea recursului, în esență, s-a invocat că prin decizia Consiliului or. Codru nr. 3/35 din 29.04.2009, s-a decis aprobarea listei terenurilor propuse la licitație conform anexei. La licitația din 26.11.2009, conform procesului verbal nr. 13, SRL „Merant-Plus" a fost desemnat câștigătorul lotului prin care a fost oferit dreptul de arendă a lotului de pământ cu suprafață de 11,3 ha pentru: Proiectarea unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj. La 04.12.2009, a fost încheiat contractul de arendă funciară a obiectului la licitație cu strigare nr. 54/2009, având ca obiect lotul de teren amplasat în mun. Chișinău, or. Codru pentru proiectarea unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj - cu suprafață totală de 11,3 ha, constituit din:

a) lotul I cu suprafață de 6,6227 ha număr cadastral 0131128.466, și b) lotul II cu suprafață de 4,6773 ha număr cadastral 0131130.438. Termenul de arendă fiind stabilit de 49 de ani.

Tot la licitația din 26.11.2009 conform procesului verbal nr.12, SRL „Merant-Plus” a fost desemnat câștigătorul lotului prin care a fost vândut dreptul de arendă a lotului de pământ cu suprafață de 10,00 ha pentru: Proiectarea unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj. La data de 04.12.2009 a fost încheiat contractul de arendă funciară a obiectului la licitație cu strigare nr.55/2009, având ca obiect lotul de teren amplasat în mun. Chișinău, or. Codru pentru proiectarea unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj - cu suprafață totală de 10,0 ha, număr cadastral *****. Termenul de arenda fiind stabilit de 49 de ani.

În anul 2011, Primăria or. Codru a avizat și coordonat Planul general de amenajare și amplasare pe terenurile prezentat de SRL „Merant-Plus”, fiind aplicate ștampilele de rigoare. La 22.12.2009, Primaria or. Codru a eliberat SRL „Merant-Plus” certificatul de urbanism nr. 141, în baza căruia a permis SRL „Merant-Plus” elaborarea documentației de proiect pentru construcția unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj pe terenurile arendate. La 04.05.2011 a fost eliberată autorizația de construcție nr. 25, pentru construcția unui complex locativ. În conformitate cu Legea cu privire la cadastrul bunurilor imobile, SRL „Merant-Plus” a notat în Registrul bunurilor imobile bunurile viitoare în baza documentației de proiect și autorizației de construire. Tot în 2011 SRL „Merant-Plus” a început edificarea construcțiilor înregistrate cu titlu de bun viitor.

Contractele de arendă au fost încheiate pentru construcția unui complex locativ, fapt care implică cheltuieli semnificative și de durată. Pînă în prezent SRL „Merant Plus” deja a efectuat investiții de peste 50 000 000, 00 lei (construcția imobilelor, proiectare, avizare, expertizare) + costul construcției drumului de acces - în sumă de peste 13 000 000, 00 lei + plata pentru arenda terenurilor timp de 14 ani.

Prin oferirea dreptului de arendă, precum și eliberarea actelor permisive pentru construcție Primăria or. Codru a creat o speranță legitimă SRL „Merant-Plus” cu privire la faptul că ultima, ca urmare a investițiilor efectuate, va avea posibilitatea să culeagă beneficii. SRL „Merant-Plus” a câștigat dreptul de arendă în urma licitațiilor efectuate. Or, procesul de licitație publică exclude posibilitatea oricăror ingerințe străine și înțelegeri de după culise.

Făcînd referire la prevederile art. 24 Cod administrative, recurentul menționează că, contrar normei legale citate, depășind orice limită a „bunei - credințe”, urmărind cu totul alte scopuri decît cele nobile, la care se referă în acțiune *(„laboratorul Agro-biologic este situat pe adresa mun.Chișinău. srr.***** *****, teren pe care se află plantate peste 180 de specii de pomi din toată lumea, inventarul acestora se anexează - începând de la America de Nord, America Latină, China, Iran, Rusia, Japonia, Europa, Afganistan și finisând cu țările din Oceania, mai multe specii de mentă unicală, un bloc al laboratorului etc.. Laboratorul conține un Dendrariu, care este de o importanță națională, în baza lui se pregătesc biologii, pedologii, ecologii, inclusiv profesorii de biologie, geografie d.n licee etc. necesari pentru Republica Moldova, cercetătorii și profesorii Universității de Stat din Moldova pe parcursul celor peste 60 de ani de activitate a laboratorului au sădit specii unicale de floră și faună, de o importanță strategică, fiind evaluată estimativ la peste 50 mln. Lei”*) intimata Universitatea de Stat din Moldova, induce instanța în eroare pas cu pas.

Propune recurenta în cadrul examinării cauzei – ”ieșirea la fața locului, împreună cu părțile, pentru a admira cele peste 180 de specii de pomi, Dendrariul, și multe altele, care nu există în prezent și nu au existat nici la momentul dobândirii la licitație a dreptului de arendă a terenului în cauză”.

Drept dovadă a celor menționate invocă: - Avizul nr. 01-31 din 18.03.2011, privind atribuirea terenului pentru amplasarea și proiectarea obiectului, eliberat de către Agenția Ecologică Chișinău, în care la pct. 6 se indică: Folosirea precedentă a terenului - Grădini samovolnice. - Avizul sanitar nr. 214 din 13.04.2011, privind repartizarea lotului de pământ pentru construcție, eliberat de către Centru de Sănătate Publică mun. Chișinău, și alte acte.

Menționează că, conform art. 214 alin. (4) Cod administrativ, instanța de judecată decide cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual printr-o încheiere susceptibilă de recurs, fără citarea participanților la proces. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează părțile pentru audiere în privința temeiniciei cererii de suspendare.

Instanța de fond, reieșind din textul încheierii contestate, a citat părțile pentru audiere în privința temeiniciei cererii de eliberare a ordonanței provizorii, însă citația, datorită „bunei-credințe" a intimatului USM, a fost exepediată la adresa greșită (adresa SRL „Merant-Plus" fiind indicată eronat în conținutul cererii de chemare în judecată).

În atare circumstanțe, SRL „Merant Plus" nu a cunoscut despre acțiunea USM, despre încheierea din 14.02.2024 și nu a avut posibilitatea de a-și expune poziția referitor la cerința reclamantului privind emiterea unei ordonanțe provizorii.

Se menționează în încheierea contestată, că la data 04.04.2023 Universitatea de Stat din Moldova în scopul soiuționării litigiului, s-a adresat cu o cererea de constatare a nulității actelor administrative individuale sub nr. 01/1087, către Consiliul or. Codru, mun. Chișinău și Primăria or. Codru, mun. Chișinău, recepționată în data de 07.04.2023 prin conținutul căreia se explicau circumstanțele de fapt și drept și solicitarea de a declara nule actele administrative individuale defavorabile, însă, până la momentul depunerii acțiunii, nu a parvenit nici un răspuns. Potrivit art. 64 alin. (2) din Codul administrativ refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

În acest context reiterează că, din anul 2009 și pînă în prezent SRL „Merant Plus" și partenerii de dezvoltare au efectuat investiții substanțiale pe terenurile arendate, și necătând la existența unor neînțelegi pe unele aspecte cu administrația publică locală a or. Codru, pînă în prezent au fost avizate din punct de vedere legal toate actele necesare pentru îndeplinirea lucrărilor de construcție, și analizînd per ansamblu toate circumstanțele, era evident că Primăria și Consiliul or. Codru, vor formula un răspuns negativ la cererea de constatare a nulității actelor administrative individuale sub nr. 01/1087 din 04.04.2023 a USM, ceia ce și s-a întâmplat.

Pentru SRL „Merant-Plus" nu este de înțeles, de ce reprezentantul Primăriei și Consiliului or. Codru, Radu Avasiloaie, în referința din 20.11.2023 a solicitat admiterea cererii de eliberare a ordonanfei provizorii, depusă de Universitatea de Stat din Moldova și emiterea unei ordonanțe provizorii prin care se interzice Consiliulu local al orașului Codru și Primarului orașului Codru inițierea oricărei proceduri care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism pentru proiectare, autorizațiilor de construire în privința terenului cu numărul cadastral ***** amplasat în mun. Chișinău orașul Codru, str. ***** Vale, cu suprafață de 10 ha.

Avînd în vedere circumstantele enuntate, fiind în cunoștință de cauză că intimatul USM cu certitudine cunoaște că pe terenul cu nr. cadastral ***** nu există nimic din ceia ce au înșiruit în acțiune, că au avut doar un drept nrovizoriu asupra terenului în cauză - care a fost stins prin Decizia Consiliului ocal Codru, mun. Chișinău, nr. 7/9 din 27 decembrie 2002, că Hotărârea Guvernului nr. 351 din 23.03.2005 în privința terenului dat, nu a fost pusă în aplicare, că au expirat toate termenele de prescripție, în opinia SRL „Merant-Plus" cererea intimatului USM de eliberare a ordonanței provizorii este una absolut neîntemeiată și pasibilă respingerii.

Din considerentele expuse solicită SRL „Merant-Plus” admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 14.02.2024, cu pronunțarea unei noi încheieri prin care să fie respinsă cererea Universității de Stat din Moldova privind emiterea unei ordonanțe provizorii.

<u>Poziția intimatului pe marginea recursului</u>:

În referința depusă partea intimată Universitatea de Stat din Moldova a reiterar argumentele de fapt și de drept expuse în acțiunea depusă incluziv la capitolul emiterii ordonanței provizorii.

A solicitat restituirea recursului declarat de SRL „Merant-Plus”, ca fiind depus tardiv, inclusiv s-a expus asupra netemeiniciei recursului.

Prin referința depusă Ministerul Educației și Cercetării al RM a solicitat respingerea recursului declarat de SRL „Merant-Plus” cu menținerea încheierii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului</u>:

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 februarie 2024 a fost comunicată SRL „Merant-Plus” la data de 22 februarie 2024. Iar, cererea de recurs a fost depusă la 6 martie 2024.

Astfel, pornind de la analiza curgerii termenilor detaliaţi *supra*, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de SRL „Merant-Plus” a fost depus în interiorul termenul legal, iar recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe

care recurentul își întemeiază pretențiile. Prin urmare nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul părții intimate Universitatea de Stat din Moldova că recursul a fost depus cu omiterea termenului.

Totodată se atestă că, SRL „Merant-Plus" a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei în conformitate cu prevederile art. 2 al Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233, 236, 241 Cod administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

***Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ**, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

***Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

***În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ,** instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

***Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ,** examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.*

***Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ,** decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cauzei atestă că, la 08 septembrie 2023, Universitatea de Stat din Moldova a depus o acțiune împotriva Consiliului local or.Codru, Primarului or.Codru, persoane terțe Agenția Proprietății Publice, Ministerul Educației și Cercetării, SRL „Merant-Plus", SRL„Mirolux-Plus", SRL„Exfactor-Grup", cu privire constatarea nulității actului administrativ individual defavorabil și impunerea Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și a Primarului or. Codru, mun. Chișinău la abținerea de la orice acțiune care ar îngrădi dreptului de folosință funciară a Universității de Stat din Moldova, în special, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construcție, formarea de bunuri imobile și încheierea contractelor translative de folosință/proprietate/drepturilor reale referitor la terenul cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****.

Concomitent cu acțiunea depusă, reclamantul, Universitatea de Stat din Republica Moldova, a formulat o solicitare de emitere a ordonanței provizorii în contradictoriu cu Consiliul local or. Codru privind interzicerea Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și Primarului or. Codru, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism/autorizațiilor de construcție pentru terenul cu numărul cadastral *****,

amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****, până la pronunțarea unei hotărâri definitive asupra fondului cauzei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 februarie 2024, a fost admisă cererea de emitere a ordonanței provizorii formulată de Universitatea de Stat din Moldova, în cauza de contencios administrativ inițiată la acțiunea Universității de Stat din Moldova împotriva Consiliului local or. Codru, Primarului or. Codru, persoane terțe Agenția Proprietății Publice, Ministerul Educației și Cercetării, SRL „Merant-Plus", SRL „Mirolux-Plus", SRL„Exfactor-Grup" cu privire la constatarea nulității actului administrativ individual defavorabil și impunerea Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și a Primarului or. Codru, mun. Chișinău la abținerea de la orice acțiune care ar îngrădi dreptului de folosință funciară a Universității de Stat din Moldova, în special, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construcție, formarea de bunuri imobile și încheierea contractelor translative de folosință/proprietate/drepturilor reale referitor la terenul cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****.

S-a interzis, Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și Primarului or. Codru, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism/autorizațiilor de construcție pentru terenul cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****, până la pronunțarea unei hotărâri definitive asupra fondului cauzei.

Completul judiciar apreciază ca fiind neîntemeiată soluția instanței de fond din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 215 Cod administrativ, *(1) În cazurile care nu cad sub incidenţa art.214, reclamantul poate solicita instanţei de judecată* ***care examinează acţiunea în contencios administrativ emiterea unei ordonanţe provizorii****. Pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, reclamantul poate solicita emiterea unei ordonanţe provizorii instanţei de judecată la care se va depune acţiunea.*

(2) Instanţa de judecată poate emite o ordonanţă provizorie dacă:

a) în baza unei examinări sumare, ajunge la concluzia că pretenţia revendicată de reclamant este întemeiată; şi

b) emiterea ordonanţei este necesară pentru evitarea consecinţelor grave şi ireparabile pentru reclamant.

(3) Prevederile art.214 alin.(3)–(5), (7) şi (8) se aplică corespunzător.

Completul judiciar sublinază că, instituția ordonanței provizorii pornește de la ideea că necesitatea încetării unei încălcări a legii poate fi atât de urgentă, atât de necesară încât procedurile judiciare îndelungate ar deveni nerezonabile pentru cei afectați și deci instanțele trebuie să acționeze rapid.

Totodată, în conformitate cu articolul nominalizat supra, ordonanța provizorie este o măsură provizorie dispusă de instanța de judecată alta decât suspendarea actului administrativ atunci când în baza unei examinări sumare, intanța ar ajunge la concluzia că pretenția revendicată de reclamant este întemeiată și emiterea ordonanței este necesară pentru evitarea consecințelor grave și ireparabile pentru reclamant.

Ordonanţa provizorie constituie o măsură de protecţie provizorie din partea instanţei împotriva actelor administrative emise de către autorităţile publice. La rândul său, termenul de "act administrativ" înseamnă orice măsură sau decizie individuală care este luată prin exercitarea autorităţii publice şi care este de natură să afecteze în mod direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor.

Potrivit Recomandării Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. (89) 8 din 13 septembrie 1989 privind protecția provizorie acordată de instanță pe probleme administrative, atunci când o instanță este sesizată cu o contestație referitoare la un act administrativ, iar instanța nu a pronunțat încă o decizie, solicitantul poate cere aceleiași instanțe sau unei alte instanțe competente să ia măsuri de protecție provizorie împotriva actului administrativ, că în decizia privind acordarea protecției provizorii solicitantului, instanța trebuie să ia în considerare toți factorii relevanți, inclusiv faptul că în cazul în care executarea actului administrativ este susceptibilă de a provoca daune și că acestea ar putea fi remediate cu dificultate și dacă există un caz prima-facie împotriva valabilității actului.

Cu raportare la speța în cauză se reține că, prin cererea de emitere a ordonanței provizorii formulată de Universitatea de Stat din Moldova, ultima a solicitat interzicerea Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și Primarului or. Codru, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism/autorizațiilor de construcție pentru terenul cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****, până la pronunțarea unei hotărâri definitive asupra fondului cauzei, invocînd că, Decizia Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău, nr. 7/9 din 27 decembrie 2002 „*cu privire la stingerea dreptului de folosință a terenului atribuit anterior Universității de Stat din Moldova”*, este una nulă în baza temeiurilor indicate în acțiunea depusă, deasemenea invocînd că, emiterea ordonanței este necesară pentru evitarea consecințelor grave și ireparabile pentru reclamant subliniind că, „*laboratorul Agro-biologic este situat pe adresa mun.Chişinău, str.***** *****, teren pe care se află plantate peste 180 de specii de pomi din toată lumea, inventarul acestora se anexează - începând de la America de Nord, America Latină, China, Iran, Rusia, Japonia, Europa, Afganistan și finisând cu țările din Oceania, mai multe specii de mentă unicală, un bloc al laboratorului etc.. Laboratorul conține un Dendrariu, care este de o importanță națională, în baza lui se pregătesc biologii, pedologii, ecologii, inclusiv profesorii de biologie, geografie din licee etc. necesari pentru Republica Moldova, cercetătorii și profesorii Universității de Stat din Moldova pe parcursul celor peste 60 de ani de activitate a laboratorului au sădit specii unicale de floră și faună, de o importanță strategică, fiind evaluată estimativ la peste 50 mln. lei.”*

Cu referire la primul temei prevăzut de legislator - atunci când în baza unei examinări sumare, se ajunge la concluzia că pretenţia revendicată de reclamant este întemeiată, Colegiul reţine că examinarea cererii de emitere a ordonanţei provizorii, nu presupune prejudecarea fondului litigiului, instanţa având numai posibilitatea de a efectua o cercetare sumară a aparenţei dreptului, în prezenta speţă în limitele necesare examinării cererii.

Instanța de recurs subliniază că, nu este suficient ca Universitatea de Stat din Moldova să afirme existenţa unor motive de nelegalitate, ci trebuie să ofere unele elemente probatorii, evidente, care fără o cercetare aprofundată să permită formarea unui dubiu asupra legalităţii actului. Aceste indicii de nelegalitate este necesar să fie evidente, pentru a putea fi identificate cu uşurinţă la nivelul aparenţelor.

Însă, argumentele părții reclamante Universitatea de Stat din Moldova, expuse în cererea privind eliberarea ordonanței provizorii, nu se referă **la aparenţa de nelegalitate** a Deciziei Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău, nr. 7/9 din 27 decembrie 2002 „*cu privire la stingerea dreptului de folosință a terenului atribuit anterior Universității de Stat din Moldova”*, ci privesc însuşi fondul aspectului litigios şi reprezintă veritabile critici de nelegalitate care urmează a fi analizate în cadrul examinării fondului acţiunii.

Drept urmare, în speță, din analiza sumară a materialelor cauzei, nu s-au constatat obiectiv suspiciuni serioase şi rezonabile privind ilegalitatea acţiunilor părţii pârâte la emiterea actului administrativ contestat.

Iar, în partea ce ține de cel de-al doilea temei prevăzut de legislator în vederea admiterii cererii de emitere a ordonanţei provizorii - necesitatea evitării consecinţelor grave şi ireparabile pentru reclamant, Completul reţine că, prejudiciu ireparabil presupune existenţa în cuprinsul actului vizat a unor dispoziţii care, prin aducerea la îndeplinire i-ar produce reclamantului un prejudiciu greu sau imposibil de înlăturat în ipoteza anulării actului. Or, prevenirea unui prejudiciu ireparabil presupune evitarea unui prejudiciu material viitor şi previzibil, care ulterior, nu ar putea fi îndeplinit, fapt ce la caz nu se atestă.

Or, deși Universitatea de Stat din Moldova invocă că, *laboratorul Agro-biologic este situat pe adresa mun.Chișinău, str.***** *****, teren pe care se află plantate peste 180 de specii de pomi din toată lumea, inventarul acestora se anexează - începând de la America de Nord, America Latină, China, Iran, Rusia, Japonia, Europa, Afganistan şi finisând cu ţările din Oceania, mai multe specii de mentă unicală, un bloc al laboratorului etc.. Laboratorul conține un Dendrariu, care este de o importanță națională, în baza lui se pregătesc biologii, pedologii, ecologii, inclusiv profesorii de biologie, geografie din licee etc. necesari pentru Republica Moldova, cercetătorii și profesorii Universității de Stat din Moldova pe parcursul celor peste 60 de ani de activitate a laboratorului au sădit specii unicale de floră și faună, de o importanță strategică, fiind evaluată estimativ la peste 50 mln. lei. ,* materialele cauzei atestă contrariul. Astfel potrivit Actului de constatare a faptelor și a stărilor de fapt întocmit de executorul judecătoresc Bajag Vitalii la data de 10.09.2024, s-a stabilit că:

„1. *Ieșind la fața locului pe adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** Vale, 46, am constatat, că pe adresa dată este amplasată o construcție, care conform registrului bunurilor imobile, deține număr cadastral *****, amplasată pe o suprafață de 0,0192 ha și este înregistrat cu drept de proprietate după administrația publică locală Codru.*

Prin inspectarea bunului imobil din exterior, s-a stabilit, că ***este o construcție*** *formată din piatră calcaroasă (coteleț), acoperită cu foi de ardezie, nu este tencuită, este* ***în stare avariată - sînt vizibile urme ale distrugerii fundației și pereților****. Imobilul este îngrădit cu gard de plasă din metal.* ***Construcția este utilizată cu destinație de coteț pentru gîște și găini.*** *Nu au fost identificate careva persoane la proprietatea dată.*

*2. A fost inspectat terenului cu nr. cadastral cu nr. *****, care, conform registrului bunurilor imobile, are o suprafață de 10.0 ha și este înregistrat cu drept de arendă pe un termen de 49 ani sau începînd cu data de 04.12.2009 și pînă la data de 03.12.2058, după SRL „Merant Plus”.*

Am constatat, că pe terenul în cauză ***cresc arbori și arbuști cu proveniență din lăstari și semințe, <u>vegetație forestieră degradată și supusă uscării. Nu au fost stabilite careva plante exotice, pomi sau alte culturi</u>.***

Drept urmare, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrative al Curții de Apel Chișinău atestă că cererea de eliberare a ordonanței provizorii nu întrunește condițiile art. 215 alin. (2) Cod administrativ.

Instanța de recurs reiterează că, instituția ordonanței provizorii pornește de la ideea că necesitatea încetării unei încălcări a legii poate fi atât de urgentă, atât de necesară încât procedurile judiciare îndelungate ar deveni nerezonabile pentru cei afectați și deci instanțele trebuie să acționeze rapid.

Aceste condiţii se analizează în funcţie de circumstanţele concrete ale fiecărei cauze, pe baza împrejurărilor de fapt şi de drept prezentate de partea interesată şi trebuie să ofere indicii suficiente de răsturnare a prezumţiei de legalitate de care se bucură actul administrativ şi să facă verosimilă iminenţa producerii unei pagube, dificil de reparat, în cazul particular supus evaluării.

Respectiv, în circumstanţele de drept şi de fapt menţionate supra, Completul specializat în materie de contencios administrativ din cadrul Curții de Apel Chișinău concluzionează, că la etapa înaintării cererii cu privire la elibrarea ordonanței provizorii, nu au fost prezentate suficiente probe și argumente, care ar permite, în baza unei examinări sumare să concluzioneze despre temeinicia incontestabilă a pretenției revendicate de reclamantă. La rîndul său, reclamanta nu a probat în nici un mod faptul că la caz, emiterea ordonanței este aboslut necesară pentru evitarea consecințelor grave și ireparabile pentru aceasta.

Or, reclamanta sa aflat în inacțiune pe parcursul a mai mult de 10 ani de la data apariției pretinsei atentări asupra drepturilor sale, iar în prezent formulând prezenta acțiune nu a prezentat nici o probă ce ar atesta un prejudiciu ireparabil concret produs, invocând doar argumente lipsite de substanță juridică obiectivă. Respectiv în opinia Completului judiciar, la caz nu sunt întrunite nici cumulativ și nici alternative nici una din condițiile legale obligatorii, instituite pentru emiterea ordonanței provizorii, care rezultă din reglementările art. 215 alin.(2) Cod administrativ.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios adminitrativ al Curții de Apel Chișinău atestă că în cazul de față instanţa de fond nu a atribuit o apreciere obiectivă circumstanţelor cauzei, tipului acțiunii formulate, motiv pentru care va admite recursul declarat de SRL ,,Merant-Plus” și va anula încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 februarie 2024, și adoptă o nouă încheiere prin care se va respinge cererea formulată de Universitatea de Stat din Moldova de emitere a ordonanței provizorii.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3), 240 alin. (3) din Codul administrativ, Colegiul Civil şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e :

Recursul declarat de SRL ,,Merant-Plus”, **se admite.**

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 februarie 2024, **și se adoptă o nouă decizie potrivit căreia:**

Se respinge cererea de emitere a ordonanței provizorii formulată de Universitatea de Stat din Moldova, în cauza de contencios administrativ inițiată la acțiunea Universității de Stat din Moldova împotriva Consiliului local or. Codru, Primarului or. Codru, persoane terțe Agenția Proprietății Publice, Ministerul Educației și Cercetării, SRL ,,Merant-Plus”, SRL ,,Mirolux-Plus”, SRL ,,Exfactor-Grup” cu privire la constatarea nulității actului administrativ individual defavorabil și impunerea Consiliului Local al or. Codru, mun. Chișinău și a Primarului or. Codru, mun. Chișinău la abținerea de la orice acțiune care ar îngrădi dreptului de folosință funciară a Universității de Stat din Moldova, în special, inițierea oricărei proceduri administrative care are ca obiect emiterea certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construcție, formarea de bunuri imobile și încheierea contractelor translative de folosință/proprietate/drepturilor reale referitor la terenul cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, or. Codru, str. ***** *****.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici Grigore

Bostan Angela